

Nr 2.

Ankom till Riksdagens kansli den 21 februari 1911 kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e Afd.)

Ordinarie anslag.

Högsta domstolen.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1911 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t i punkt 1 under andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1909 för högsta domstolens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämma enahanda villkor som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Ändrade bestämmelser om ålderstillägg åt vaktmästare.
[1.]*

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 1—3 i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden den 13 januari 1911.

1910 års Riksdag, som vid regleringen af lönerna för vaktmästarna vid fängvårdsstyrelsen på Kungl. Maj:ts framställning tillerkände dessa

Utskottets yttrande.

*) Hänvisar till punkt i den kungl. propositionen.

vaktmästare något större förmåner med afseende å ålderstillägg än som medgifvits vaktmästarna i de före nämnda år nyreglerade centrala ämbetsverken och hofrätterna, uttalade, med anledning af en motion om ökad förmån beträffande ålderstillägg åt sistnämnda vaktmästare, att, då Kungl. Maj:t i protokollet öfver justitiedepartementens ärenden vid nämnda års statsverksproposition framhållit, att med vaktmästarna vid fångvårdsstyrelsen borde i aflöningsvillkor likställas jämväl vaktmästarna i de redan reglerade verken äfvensom i de verk, hvilka efter år 1910 kvarstode oreglerade, det kunde antagas, att Kungl. Maj:t icke skulle underlåta att redan till 1911 års Riksdag inkomma med ett fullständigt förslag i ämnet, grundadt på 1910 års riksdagsbeslut angående löneregleringen för vaktmästarna vid fångvårdsstyrelsen.

Då nu ifrågavarande förslag i förenämnda afseende öfverensstämmer med berörda lönereglering, finner sig utskottet böra förorda det samma och hemställer alltså,

att Riksdagen må godkänna sådan ändring i den år 1909 för högsta domstolens vaktmästare fastställda aflöningsstat, att förste vaktmästarens lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt enhvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämma enahanda villkor som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Justitiekanslersexpeditionen.

*Ändrade be-
stämmelser om
ålderstillägg åt
vaktmästare.*

[2.]

2:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 2 af andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i den år 1909 för justitiekanslersämbetet fastställda aflöningsstat, att lönen för den därå uppförde vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämma enahanda villkor som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Under åberopande af hvad utskottet anfört under punkt 1:o) här ofvan beträffande ändring af bestämmelserna om ålderstillägg åt högsta domstolens vaktmästare, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må godkänna sådan ändring i den år 1909 för justitiekanslersämbetet fastställda aflöningsstat, att lönen för den därå uppförde vaktmästaren förklaras kunna höjas ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifven aflöningsförhöjning bestämma enahanda villkor som för tillträde till förut medgifven sådan förhöjning blifvit stadgade.

Nedre justitierevisionen.

3:o) Under punkt 3 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna de i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 13 januari innevarande år intagna af departementschefen framlagda förslag till ordinarie stat och öfvergångsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med år 1912, äfvensom de af departementschefen föreslagna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner,

Nedre justitierevisionen.
[3.]

dels besluta,

att enhvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning å den ordinarie staten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

att, sedan af Kungl. Maj:t bestämts, hvilka nuvarande ordinarie protokollssekreterare å hittills gällande stat skola vid 1912 års ingång öfvertaga de fem i den nya ordinarie staten upptagna protokollssekreterarbefattningarna, öfriga ordinarie protokollssekreterare å den gamla staten skola såsom öfvertaliga uppföras å öfvergångsstaten, samt

att de ordinarie eller konstituerade innehafvare af befattningar å den gamla staten — utom nämnda öfvertaliga protokollssekreterare — hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya ordinarie staten samt nämnda villkor och bestämmelser och

som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills å gamla staten tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föränledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, dock att, mot befrielse från åliggande skyldighet att bekosta renskrifning, till vissa af befattningarna i fråga auslagna renskrifningspenningar skola upphöra att utgå, samt att i stället för sportler, som i sammanhang med löneregleringen indragas, skall utgå godtgörelse, beräknad efter medeltalet af den inkomst, tjänst innehafvare må anses hafva åtnjutit af sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, såvidt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas,

dels stadga, att protokollssekreterare, som uppförts å öfvergångsstaten, skall vara skyldig bestrida amanuensbefattning i nedre justitierevisionen, samt att för hvarje amanuensbefattning, som på detta sätt uppehålles, skall af det i den ordinarie staten upptagna belopp till amanuenser m. m. besparas 2,075 kronor,

dels ock höja det ordinarie anslaget till nedre justitierevisionen från 161,000 kronor med 133,800 kronor till 294,800 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 4—89 i förenämnda statsrådsprotokoll.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft två motioner, väckta den ena (nr 19) inom Första kammaren af grefve *P. Klingspor* och herr *I. Wijk* och den andra (nr 145) inom Andra kammaren af herrar vice talmannen *G. N. T. af Callerholm* och *C. Persson* i Stallerhult, däri sammanstämmande föreslagits, att Riksdagen måtte i fråga om reglering af löneförhållandena vid nedre justitierevisionen och hvad därmed äger sammanhang fatta beslut i öfverensstämmelse med löneregleringskommitténs i betänkande af den 14 maj 1910 i sådant hänseende afgifna förslag, i hvilket aflöningsstaten är upptagen till sammanlagdt 256,600 kronor;

varande löne regleringskommittéens förslag till stat för nedre justitierevisionen af följande lydelse:

	K r o n o r				
	Lön eller motsvarande.	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande.	Orts-tillägg.	Summa.	
1 ordinarie revisionssekreterare	5,000	2,500	600	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
11 ordinarie revisionssekreterare	55,000	27,500	6,600	89,100	
1 konstituerad revisionssekreterare, arfvode	5,000	2,500	—	7,500	
7 konstituerade revisionssekreterare, arfvoden	35,000	17,500	—	52,500	
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	300	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
10 protokollssekreterare	26,000	16,000	3,000	45,000	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	
1 skrifbiträde	600	450	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
7 skrifbiträden	4,200	3,150	1,050	8,400	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
3 vaktmästare	2,100	1,050	450	3,600	
Till amanuenser, vikariatsersättningar, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikation till extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare	—	—	—	25,000	
Summa	—	—	—	256,600	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skull, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Vidare har utskottet vid behandlingen af föreliggande ämne haft att taga i öfvervägande en af herr *E. Löfgren* inom Första kammaren väckt motion, nr 32, däri motionären föreslagit, att Riksdagen ville besluta om reglering af löneförhållandena vid Kungl. Maj:ts nedre justitirevision samt fastställa ny stat för detta verk under förutsättning af, att dess registratorskontor omorganiseras och erhåller vidgåde uppgifter i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad i motionen angifvits, äfvensom med villkor, att målens fördelning till föredragning mellan olika afdelningar inom revisionen kommer att afgöras icke genom lottning utan på materiella grunder, därvid i främsta rummet sakens beskaffenhet bör vara bestämmande.

Beträffande de skäl, som motionärerna anført till stöd för sina ofvannämnda förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

Vid behandlingen af detta ärende har utskottet till en början icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet å den reform af rikets rättsgångsväsende, som är ifrågasatt, och sannolikheten däraf, att densamma, om den blifver genomförd, kommer att omfatta jämväl rikets högsta domstol och därmed äfven nu ifrågavarande ämbetsverk. Då det emellertid icke låter sig beräkna, när en dylik reform, hur önskvärd den än må vara, kan komma till stånd, och antagligt är, att det ännu kommer att dröja lång tid, innan denna fråga vinner sin slutliga lösning, har utskottet funnit det icke böra anstå med löneregleringen för detta verk, som jämväl tarfvar omgestaltning. Med hänsyn till den förestående rättsgångsreformen har vid öfvervägande af de förslag i fråga om verkets organisation, som nu föreligga, utskottet å ena sidan utgått ifrån att med minsta rubbning af verket såvidt möjligt gifva dess organisation den form, som de förändrade förhållandena inom verket synas kräfva, men å andra sidan låtit sig angeläget vara att icke genom inrättandet af ett alltför stort antal ordinarie befattningar binda verkets nuvarande organisation så fast, att däraf skulle uppstå svårigheter vid en eventuell, af en ny rättsgångsordning betingad förändring i densamma.

*Revisions-
sekreterarna.*

Vid pröfning af frågan om antalet erforderliga revisionssekreterarebefattningar vill utskottet först till behandling upptaga frågan om en ny arbetsfördelning revisionssekreterarna emellan, enär arbetsfördelningen synes utöfva ett visst inflytande å behovet af dylika ämbetsmän. Det torde nämligen få antagas, att, om den af herr Löfgren i ofvan omnämnda motion förordade specialiseringsgrundsatsen med afseende å målens fördelning mellan vederbörande föredragande kunde i den af honom angifna utsträckning genomföras, en lättnad vid målens förberedande till föredragning skulle vinnas, och att den besparing af

arbetskraft, hvilken, såsom jämväl herr Löfgren i sin motion framhållit, däraf skulle blifva en följd, möjligen skulle kunna föranleda ett minskadt behof af revisionssekreterare. Utskottet har emellertid icke kunnat ansluta sig till den af herr Löfgren härutinnan uttalade mening, enligt hvilken det nu rådande lottningssystemet borde i sin helhet afskaffas och med afseende å samtliga mål ersättas af en rationell fördelning af målen efter materiella grunder. Utskottet håller nämligen före, att en dylik fördelning svårigen skulle låta sig genomföra i afseende å många mål, då rättsfrågorna ej sällan torde löpa så in i hvarandra, att en specialisering af dem icke är möjlig. Däremot har det synts utskottet önskvärdt, att, då så låter sig göra, den fördelning efter materiella grunder, som för närvarande i regeln endast iakttages beträffande krigsrättsmål och skiftesmål, blefve tillämpad i större utsträckning. Så t. ex. synes det utskottet, att utan olägenhet borde kunna efter dylika grunder fördelas såväl sjörättsmål som vattenrättsmål. Att uppställa en dylik anordning såsom villkor för löneregleringen har emellertid synts utskottet icke vara lämpligt. Vid sådant förhållande och då en specialisering af mål i en sådan omfattning, som nu nämuts, icke torde föranleda minskning i behofvet af revisionssekreterare, har utskottet ifråga om behofvet af revisionssekreterare ansett sig böra utgå från nuvarande förhållanden i detta afseende.

Beträffande därefter frågan om det antal ständigt tjänstgörande revisionssekreterare, som må finnas erforderligt, har utskottet i likhet med såväl departementschefen som löneregleringsskommittén funnit det nuvarande antalet eller 20 böra bibehållas; men att, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, af dessa uppföra ett så stort antal som 15 såsom ordinarie har utskottet icke ansett tillrädligt, då ovisst är, huruvida icke en blifvande rättegångsreform må kunna föranleda minskning i de ordinarie revisionssekreterarämbetenas antal eller indragning af desamma. Visserligen har departementschefen ställt i utsikt, att genom förändrade bestämmelser ordinarie revisionssekreterare, som förut innehåft ordinarie befattning i hofrätt, skulle beredas tillfälle att, då omständigheterna gjorde det önskligt, vid inträffad vakans i hofrätten återtaga sitt förra ämbete därstädes, utan att afbrottet i hans tjänstgöring i hofrätten skulle räknas honom till last i fråga om beräkning af tjänstålder och ålderstillägg; men då lämpligheten af en dylik anordning, hvarmed gifvetvis skulle beredas möjlighet till en hastigare omsättning af de ordinarie revisionssekreterarna, torde, såsom menligt inverkan på befordringsmöjligheterna inom vederbörande hofrätt, kunna ifrågasättas, har utskottet ansett sig vid bestämmandet af de ordinarie revisionssekreterarnas antal icke böra taga i beräkning en dylik anordning. Vid sådant förhållande har utskottet, som likväl funnit någon

ökning af antalet ordinarie revisionssekreterare i förhållande till det nuvarande böra medgifvas, ansett sig böra, med tillstyrkande af hvad grefve Klingspor och herr Wijk samt herrar af Callerholm och C. Persson i ofvannämnda motioner i likhet med löneregleringskommittén föreslagit, upptaga de ordinarie revisionssekreterarna till ett antal af 12 och med hänsyn till det konstanta behovet af de återstående 8 revisionssekreterare-tjänsterna uppföra innehafvarne af dessa tjänster såsom konstituerade.

I fråga om de aflöningsförmåner, som böra utgå till revisionssekreterarna, har utskottet anslutit sig till hvad Kungl. Maj:t i likhet med löneregleringskommittén föreslagit.

Utskottet har ej heller haft något att anmärka mot de af Kungl. Maj:t upptagna belopp till arvoden dels åt vikarier åt revisionssekreterarna och dels åt extra revisionssekreterare.

Beträffande sättet för beredande af någon tids ledighet för revisionssekreterarna har utskottet funnit sig böra biträda hvad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit och finner vid sådant förhållande ej erforderligt att bland de af utskottet här nedan uppställda villkor för aflöningsförmånernas åtnjutande intaga någon särskild bestämmelse härom.

Kansliet.

Kansliets organisation torde i första hand vara beroende på om man vill inrätta registratorskontoret i den af herr Löfgren uti förenämnda motion angifna riktningen eller icke. Hvad då först angår frågan, huruvida den förberedande behandlingen af inkommande besvärs-mål och ansökningsärenden, de s. k. veckomålen, skulle kunna öfverflyttas till registratorskontoret, synes en dylik öfverflyttning icke lämplig, särskildt om man, såsom herr Löfgren torde hafva förutsatt, jämväl skulle å vederbörande registrator öfverlåta ansvaret för denna förberedande behandling. Väl synas dessa mottagningsbestyr hufvudsakligen påfordra rutin, punktlighet och ordentlighet, men fall lära alltsomoftast inträffa, hvilka påfordra en juridisk utbildning och erfarenhet, som icke torde kunna förutsättas hos en registrator. På grund häraf och då den minsta försumlighet i behandlingen af ett dylikt mål lärer kunna medföra flera månaders dröjsmål med målets föredragning i högsta domstolen, hvilket dröjsmål ofta kan vara synnerligen betänkligt, särskildt om målet afser en häktad person, samt då det således torde vara af största vikt, att veckomålen städse från början erhålla en riktig behandling, synes ansvaret för densamma fortfarande böra hvila på revisionssekreterarna. Men äfven om detta ansvar bibehålles hos dem, torde det icke vara tillrådligt att öfverflytta veckomålens behandling till en registrator. Därmed vore nämligen utesluten den möjligheten, som för närvarande förefinnes att, därest så skulle erfordras, uppdraga åt annan

juridiskt förfaren person att biträda revisionssekreterarna vid detta viktiga arbete. I allt fall synes det icke lämpligt att med veckomålen betunga en person, som icke kan, då så påfordras, ostördt ägna sig åt arbetet med desamma.

Hvad vidare angår det af herr Löfgren framställda förslaget att å registratorskontoret öfverlåta expedierandet af Kungl. Maj:ts domar och utslag, synes därtill icke förefinnas någon särskild anledning; men väl torde, på sätt här nedan kommer att angifvas, de därmed sysselsatta tjänstemännens antal kunna nedbringas.

Oaktadt utskottet sålunda anser, att förenämnda göromål fortfarande böra utföras å kansliet, har utskottet likväl funnit en afsevärd ned-sättning i den juridiskt bildade kanslipersonalen kunna ske, dels på den grund att kvantiteten af protokollssekreterarnas åligganden skulle väsentligen reduceras, sedan den protokollssekreterarna enligt gällande instruktion för verket åliggande skyldighet att vid målens beredning till före-dragning lämna vederbörande revisionssekreterare det biträde, som på-fordras, skulle upphöra, och dels till följd däraf att arbetet inom kansliet icke synes erfordra juridiskt kvalificerade personer i den omfattning, som hitintills därtill användts. I betraktande häraf och då det med hänsyn till den förväntade rättegångsreformen torde vara önskvärdt, att jämväl i fråga om kansliet icke flera ordinarie befattningar inrättas än som kunna antagas blifva erforderliga jämväl efter en dylik reform, har ut-skottet, som funnit den af Kungl. Maj:t förordade organisationen af kansliet för sitt ändamål fullt tillräcklig och väl afvägd, ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del och sålunda afstyrka det i grefve Klingspors m. fl. ofvannämnda motioner framställda förslag i ämnet. Utskottet har alltså funnit kanslipersonalen böra bestå af 5 protokollssekreterare, 12 amanuenser och 12 skrifbiträden.

Emot den af Kungl. Maj:t föreslagna aflöning till protokollssekreterarna å såväl den ordinarie staten som öfvergångsstaten har utskottet icke haft något att erinra, liksom utskottet funnit skäligt, att, på sätt Kungl. Maj:ts förslag innebär, de å öfvergångsstat kvarstående proto-kollssekreterarna må komma i åtnjutande, utöfver de i öfvergångsstaten upptagna aflöningsförmåner, af extra lönetillägg i den omfattning så-dant fortfarande kan komma att utgå till andra statens tjänstemän med oreglerade löneförhållanden.

Utskottet har ej heller haft något att anmärka mot de af Kungl. Maj:t framlagda beräkningar i fråga om ersättning till amanuenser och skrifbiträden.

*Registrators-
kontoret.*

Utskottet, som enligt hvad ofvan anförts icke kunnat biträda herr Löfgrens motion om förläggande till registratorskontoret af veckomålen samt expedierandet af Kungl. Maj:ts domar och utslag, ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag om anställande af två registratorer och en kanslist å denna afdelning men har ansett, att dessa båda registratorer böra uppföras i samma lönegrad och deras löneförmåner böra bestämmas till de af Kungl. Maj:t för den lägst aflönade registratören bestämda, dock att den af dem, som skall ombesörja verkets ekonomi och uppbörd samt andra verkets allmänna angelägenheter, lämpligen genom ett särskildt arfvode å 500 kronor bör ersättas för de honom sålunda åliggande uppgifter.

Vaktmästarna.

Mot hvad Kungl. Maj:t i likhet med löneregleringskommittén föreslagit beträffande vaktmästarna har utskottet icke heller haft något att erinra. Dock har utskottet särskildt velat framhålla, att de till vaktmästarna nu utgående s. k. kallelsepengarna äro att betrakta såsom en dem allenast tills vidare tillkommande förmån.

*Ersättningar
till amanuenser
m. m.*

Det af Kungl. Maj:t upptagna belopp till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare har ej heller gifvit utskottet anledning till anmärkning.

Arbetstiden.

I fråga om de af Kungl. Maj:t föreslagna föreskrifter rörande bestämd arbetstid för vissa af verkets tjänstemän har utskottet icke funnit annat att erinra än att för de på ordinarie stat upptagna protokollssekreterarna och skrifbiträdena torde böra stadgas skyldighet att tjänstgöra i medeltal minst sex timmar om dagen utan bestämmelse om arbetstidens förläggande till tjänsterummet. Hvad beträffar längden af vaktmästarnas dagliga arbetstid, torde föreskrifter därom komma att meddelas i den instruktion för nedre revisionen, som Kungl. Maj:t läser komma att utfärda.

Chefskapet.

Beträffande chefskapet för nedre revisionen har utskottet ansett själfva ordförandeskapet inom verket kunna utan olägenhet uppdragas åt äldsta tjänstgörande revisionssekreteraren, utan att därför skulle annat än tillfälligtvis behöfva beredas honom särskild lindring i tjänstgöringsskyldigheten. Att därjämte uppdraga åt en utom verket stående person dels att utöfva en noggrann tillsyn öfver målens föredragande i rätt ordning samt dels att tid efter annan låta vid behof verkställa en erforderlig utjämning af målen rotlarna emellan, har synts utskottet högeligen önskvärdt. Och då en dylik kontrollerande verksamhet torde

kunna anförtros åt ett justitieråd utan att afsevärdt inkräkta på hans arbetstid, har utskottet funnit en sådan anordning lämpligare än den af Kungl. Maj:t föreslagna, helst därigenom skulle åstadkommas en eftersträfvansvärd samverkan mellan högsta domstolen och nedre revisionen, på samma gång som tillfälle skulle beredas revisionssekreterarna att af det justitieråd, som hade att utöfva den kontrollerande verksamheten, inhämta råd och upplysningar med afseende å föredragningen i högsta domstolen och därmed sammanhängande frågor.

Slutligen har utskottet velat uttala, att då det synes utskottet icke vara förenadt med några särskilda betänkligheter att åt nedre revisionen öfverlåta befogenheten att inhämta utlåtanden från myndigheter i de mål, som skola föredragas i högsta domstolen, utskottet med afseende å den tidsvinst i fråga om målens afgörande, som därmed säkerligen skulle ernås, funnit det önskvärdt, om en sådan befogenhet blefve revisionen uttryckligen tillagd.

Utlåtandena.

Beträffande de af Kungl. Maj:t föreslagna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner har utskottet icke haft annat att erinra än att bestämmelsen om kanslists rätt till beräkning af ålderstillägg i vissa fall synts böra gifvas samma ordalydelse som liknande föreskrift i de af nästlidet års Riksdag beslutade villkoren för åtnjutande af aflöningsförmåner å den då fastställda lönestaten för fångvården och därför böra erhålla följande lydelse:

att, därest ordinarie tjänsteman, som befordras till annan befattning inom nedre justitierevisionen än den han dittills innehaft, redan intjänat högre aflöning än begynnelseaflöningen för den befattning, till hvilken han befordras, honom skall omedelbart tillgodoföras det eller de ålderstillägg i den sistnämnda befattningen, som måste tilläggas honom för att hans aflöning i densamma icke skall blifva lägre än den aflöning, han senast åtnjöt före befordringen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen, med afslag å herr Löfgrens förberörda motion, må, i anledning af Kungl. Maj:ts förvarande proposition äfvensom med bifall till viss del af, men med afslag i öfrigt å grefve Klingspors och herr Wijks samt herrar af Callerholms och C. Perssons ofvannämnda motioner,

a) godkänna följande ordinarie stat och öfvergångsstat för nedre justitierevisionen att tillämpas från och med år 1912:

Ordinarie stat.

	K r o n o r.					
	Lön eller motsvarande.	Tjänstgöringspenningar eller motsvarande.	Arfvode.	Orts-tillägg.	Summa.	
1 revisionssekreterare	5,000	2,500	—	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
11 revisionssekreterare	55,000	27,500	—	6,600	89,100	
1 konstituerad revisionssekreterare, arfvode	5,000	2,500	—	—	7,500	
7 konstituerade revisionssekreterare, arfvoden	35,000	17,500	—	—	52,500	
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	500	300	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	—	300	4,500	
3 protokollssekreterare	7,800	4,800	—	900	13,500	
1 registrator	2,600	1,600	500	300	5,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 registrator	2,600	1,600	—	300	4,500	
1 kanslist	2,200	1,500	—	300	4,000	
1 skrifbiträde	600	450	—	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
11 skrifbiträden	6,600	4,950	—	1,650	13,200	
1 förste vaktmästare	900	450	—	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	—	150	1,200	
3 vaktmästare	2,100	1,050	—	450	3,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
Till arfvoden åt vikarier för beredande af semester åt revisionssekreterarna	—	—	—	—	22,500	
Till arfvoden åt extra revisionssekreterare	—	—	—	—	5,000	
Till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare	—	—	—	—	35,500	
Summa	—	—	—	—	277,400	

Ann.

1. Arfvode utgår till den protokollssekreterare, som biträder vid mottagning af veckomål, och åtnjutes under samma villkor som tjänstgöringspenningar.

2. Arfvode utgår till den registrator, som ombesörjer verkets ekonomi och uppbörd m. m.

3. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Öfvergångsstat.

	K r o n o r.			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 protokollssekreterare	2,500	1,200	3,700	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
3 protokollssekreterare	7,500	3,600	11,100	
Summa	—	—	14,800	

b) besluta att under den ordinarie staten skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1912 under förutsättning, att Kungl. Maj:t dessförrinnan meddelat föreskrift därom,

dels att de å denna stat upptagna protokollssekreterare och skrifbiträden skola, i den mån ej undantag kunna anses bära stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, tjänstgöra i medeltal minst 6 timmar hvarje söckendag; samt

dels att registratorerna och kanslisten skola, i den mån ej undantag kunna anses bära stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag»;

c) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å den ordinarie staten förenade aflöningsförmåner, nämligen

att innehafvare af sådan befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med befattning å ordinarie stat i nedre justitirevisionen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att med sådan befattning ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i

styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår revisionssekreterare, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, nedre revisionen på därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i nedre revisionen, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg eller, i fall aflöningen utgöres af arfvode, den del däraf, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget eller af arfvodet, som erfordras för befattningens uppehållande eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida det ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras

för beredande af semester, tjänstinnehafvare af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i nedre justitierevisionen, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han där- under att i stället för egna tjänstgöringspenningar åtnjuta, om förordnandet erfordras i följd af sjukdoms- förfall, de med den tjänstlediges befattning förenade tjänstgöringspenningar, men, då förordnandet erfordras för beredande af semester, ett mot den semesterlediges tjänstgöringspenningar svarande belopp;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöj- ningen skall inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda för- höjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller full- gjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar an- går, att den högre aflöningen ej må tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd;

att i nu berörda hänseende löntagare bör till- godoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till be- fattningen, vare sig på grund af fullmakt eller på grund af förordnande i följd af frågan om reglering af löneförhållanden m. m. vid nedre justitierevisionen;

att därest ordinarie tjänsteman, som befordras till annan befattning inom nedre justitierevisionen än den han dittills innehaft, redan intjänat högre aflöning än begynnelseaflöningen för den befattning, till hvilken han befordras, honom skall omedelbart tillgodoföras

det eller de ålderstillägg i den sistnämnda befattningen, som måste tilläggas honom för att hans aflöning i densamma icke skall blifva lägre än den aflöning han senast åtnjöt före befordringen;

att beträffande skrifbiträde, som vid den nya statens ikraftträdande är anställt vid nedre justitirevisionen och antages till biträde å denna stat, det må ankomma på Kungl. Maj:ts pröfning, om och i hvad mån biträdet för åtnjutande af löneförhöjning äger räkna sig till godo den föregående tjänstgöringen vid nedre revisionen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjutas af protokollssekreterarna, registratorerna, kanslisten och skrifbiträdena enhvar under en månad;

att tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af nedre justitirevisionen bestämmes, begagna sig af semester;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägg eller, där aflöningen utgöres af arfvode, den del däraf, som icke anses såsom tjänstgöringspenningar, utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgad; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

d) besluta,

att en hvar, som med eller efter ingången af år 1912 tillträder befattning å den ordinarie staten, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser,

att, sedan af Kungl. Maj:t bestämts, hvilka nuvarande ordinarie protokollssekreterare å hittills gällande stat skola vid 1912 års ingång öfvertaga de fem i den nya ordinarie staten upptagna protokollssekreterarbefattningarna, öfriga ordinarie protokollssekreterare å den gamla staten skola såsom öfvertaliga uppföras å öfvergångsstaten; samt

att de ordinarie eller konstituerade innehafvare af befattningar å den gamla staten — utom nämnda öfvertaliga protokollssekreterare — hvilka icke före den 1 november 1911 anmäla, att de vilja underkasta sig den nya ordinarie staten samt nämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem dittills å gamla staten tillkommande aflöningsförmåner äfvensom, i den mån ej annat föranledes af bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem, dock att, mot befrielse från åliggande skyldighet att bekosta renskrifning, till vissa af befattningarna i fråga anslagna renskrifningspenningar skola upphöra att utgå, samt att i stället för sportler, som i sammanhang med löne regleringen indragas, skall utgå godtgörelse, beräknad efter medeltalet af den inkomst, tjänstinnehafvare må anses hafva åtnjutit af sålunda indragna sportler under den senast förflutna tid, såvidt möjligt ej understigande fem år, därför denna inkomst kan utrönas,

e) stadga, att protokollssekreterare, som uppförts å öfvergångsstaten, skall vara skyldig bestrida amanuensbefattning i nedre justitierevisionen, samt att för hvarje amanuensbefattning, som på detta sätt uppehålls, skall af det i den ordinarie staten upptagna belopp till amanuenser m. m. besparas 2,075 kronor,

f) höja det ordinarie anslaget till *nedre justitierrevisionen* från 161,000 kronor med 131,200 kronor till 292,200 kronor.

Rikets hofrätter med därunder lydande justitiestater.

Ändrade bestämmelser om ålderstillägg åt hofrätternas vaktmästare.

[4.]

4:o) Under punkt 4 har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna sådan ändring i de år 1909 för Svea hofrätt, Göta hofrätt samt hofrätten öfver Skåne och Blekinge fastställda aflöningsstater, att förste vaktmästares lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt en hvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämman enahanda villkor som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Under hänvisning till hvad utskottet anfört under punkt 1:o) här ofvan beträffande ändring af bestämmelserna om ålderstillägg åt högsta domstolens vaktmästare, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må godkänna sådan ändring i de år 1909 för Svea hofrätt, Göta hofrätt samt hofrätten öfver Skåne och Blekinge fastställda aflöningsstater, att förste vaktmästares lön förklaras kunna efter 5 år höjas med 100 kronor samt en hvar annan vaktmästares lön ej blott efter 5 år med 100 kronor utan jämväl efter 10 år med ytterligare 100 kronor, äfvensom för tillträde till sålunda medgifna aflöningsförhöjningar bestämman enahanda villkor, som för tillträde till förut medgifna sådana förhöjningar blifvit stadgade.

Ang. förslagen höjning af tjänstgöringspenningarna för häradshöfdingen i Orusts och Tjörns härads domsaga.

[5.]

5:o) Kungl. Maj:t har vidare i punkt 5 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att från och med år 1912 höja de häradshöfdingen i Orusts och Tjörns härads domsaga tillkommande tjänstgöringspenningar, hvilka nu utgå med 200 kronor årligen, till ett årligt belopp af 1,500 kronor.

Beträffande utredningen i frågan får utskottet hänvisa till hvad statsrådsprotokollet sid. 91—95 därom innehåller.

I likhet med departementschefen anser utskottet det i allmänhet icke böra ifrågakomma, att, utan samband med en allmän omreglering af häradshöfdingarnas löneförhållanden, beträffande en särskild domsaga vidtaga ändring i gällande stat. De af departementschefen anförda skäl för ett afsteg från denna regel i nu förevarande fall synas utskottet däremot icke tillräckligt vägande, särskildt i betraktande däraf att jämväl andra domhafvande torde kunna med samma fog som häradshöfdingen i Orusts och Tjörns härads domsaga göra anspråk på en förhöjning i sina aflöningsförmåner. På grund häraf får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Hufvudtitelns allmänna förslagsanslag till ålderstillägg.

6:o) Kungl. Maj:t har under punkt 6 af andra hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det under andra hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till ålderstillägg från dess nuvarande belopp 55,000 kronor med 25,000 kronor eller sålunda till 80,000 kronor.

Andra hufvudtitelns allmänna förslagsanslag till ålderstillägg.
[6.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 95 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, hemställer alltså,

att Riksdagen må höja det under andra hufvudtiteln uppförda *förslagsanslag till ålderstillägg* från dess nuvarande belopp 55,000 kronor med 25,000 kronor eller sålunda till 80,000 kronor.

Fångvården.

7:o) Under punkt 7 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att direktören vid straffängelset i Uppsala P. Billow må för erhållande af ålderstillägg å direktörstjänsten räkna sig till godo den tid från och med den 1 oktober 1902 till den 1 juni 1907, hvarunder han på förordnande uppehållit direktörsbefattningen vid numera nedlagda centralfängelset å Nya Varfvat; dock att sådant medgifvande ej må föranleda utbetalande till Billow af ålderstillägg för tid före den 1 januari 1911.

Direktören P. Billows rätt till ålderstillägg.
[7.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 97—100 i statsrådsprotokollet.

Vid detta ärendes behandling har åberopats, att vid den nya lönestat för fängvårdsstaten, som 1910 års Riksdag godkänt, fästs bestämmelse att, beträffande förhöjning af aflöning efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma lönegrad, löntagare bör tillgodoräknas tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen vare sig på grund af fullmakt eller konstitutional eller på grund af förordnaude i följd af frågan om reglering af löneförhållanden m. m. vid fängvårdsstaten. I det i ärendet afgifna utlåtande har emellertid statskontoret anfört, att sagda bestämmelse, hvilken hade sin motsvarighet i aflöningsbestämmelserna vid flertalet af de senare årens löneregleringar, tydligen grundade sig å den uppfattningen, att en person, som under vanliga förhållanden skulle varit ordinarie innehafvare af vederbörande tjänst, icke af den omständigheten, att tjänsten för underlättande af en eventuell omorganisation allenast tillsattes på förordnande, skulle blifva lidande i afseende å den rätt till lönetur, som eljest skulle tillkommit honom. Bestämmelsen syntes därför icke få utsträckas att gälla för andra fall än de sålunda angifna och alltså ej kunna innebära ett upphäfvande af den allmänna grundsatsen, att den för erhållande af ålderstillägg erforderliga tjänstetiden skulle utgöras af ordinarie innehafvande af tjänsten. Vid sådant förhållande och då direktörsbefattningens vid centralfängelset å Nya Varfvvet uppehållande på förordnande föranledts af beslut om fängelsets indragning på grund däraf, att dess område erfordrats för sjöförsvarets behof, och alltså ej stode i något samband med den nu genomförda löneregleringen för fängvårdspersonalen, kunde statskontoret ej tillstyrka Kungl. Maj:t att medgifva Billow den begärda förmånen.

Utskottet, som delar den af statskontoret sålunda uttalade mening, får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

*Assistenten C.
J. E. Güliche
rätt till ålders-
tillägg.*

[8.]

8:o) Kungl. Maj:t har under punkt 8 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen medgifva, att assistenten vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö C. J. E. Güliche må för erbållande af ålderstillägg å assistenttjänsten räkna sig till godo den tid från och med den 10 oktober 1904 till den 17 maj 1907, hvarunder han på förordnande uppehållit bevakningsbefälhafvartjänsten vid numera nedlagda centralfängelset å Nya Varfvvet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 100—102 i statsrådsprotokollet.

I yttrande, som uti detta ärende till Kungl. Maj:t inkommit från statskontoret, har detta ämbetsverk erinrat om Kungl. Maj:ts beslut den 8 november 1907, hvarigenom en liknande framställning af P. Billow afslogs. Med afseende härå och då i fråga om Güllich tillika förekomme, att den bevakningsbefälhafvartjänst å Nya Varfvet, han uppehållit på förordnande, icke var ledig utan innehades af Billow, hade statskontoret funnit sig förhindradt att tillstyrka bifall till framställningen om ålderstillägg åt Güllich.

Under hänvisning till hvad statskontoret i ärendet anført, får utskottet hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

9:o) Under tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 9 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet med hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet sid. 102—105 i ämnet anført, hemställa,

*Vissu vaktkon-
staplars rätt
till ålders-
tillägg.*

[9.]

att Riksdagen må medgifva, att den rätt i fråga om ålderstillägg, som tjänstemän, tillhörande fångvårdens bevakningspersonal, må hafva förvärfvat under det han uppburit aflöning från förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, må, sedan han erhållit konstitutorial å befattning i samma lönegrad, med aflöning enligt af Riksdagen fastställd stat, räknas honom till godo beträffande ålderstillägg å den med den nya befattningen förenade lön.

Ersättning åt domare, vittnen och parter.

10:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 10 af denna hufvudtitel föreslagit och under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet å sid. 105—109 i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

*Förbrytarens
efterspanande
i utlandet och
hemförande.*

[10.]

att Riksdagen må medgifva, att, där förbrytare som skall åtalas vid svensk domstol afvikit ur riket, och kostnad, som finnes böra gäldas af statsmedel, uppstår för hans efterspanande, gripande och hemförande till Sverige äfvensom i mål om hans utlämnande, sådan kostnad må bestridas från det under andra hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.
[11.]

11:o) I fråga om förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. har Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att, för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, anslaget måtte minskas från 111,954 kronor med 18 kronor till 111,936 kronor.

Herr E. Hagbergs motion.

I samband med behandlingen af detta anslag har utskottet förehaft en inom Andra kammaren af herr *R. Hagberg* väckt motion (nr 210), däri hemställts att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Svensk författningssamling med bihang måtte på sätt i motionen föreslagits tillställas Riksdagens medlemmar, samt, därest så skulle befinnas nödigt till bestridande af kostnaderna härför, höja anslaget å andra hufvudtiteln till »skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» med erforderligt belopp.

Beträffande den närmare innebörden af denna framställning samt de till stöd för densamma anförda skäl tillåter utskottet sig att hänvisa till motionen.

Utskottets yttrande.

Då tillfälle förefinnes att på åtskilliga ställen i hvarje stad och inom alla kommuner på landet afgiftsfritt taga del af den ifrågavarande publikationen samt abonnementspriset å densamma icke synes vara för den riksdagsman, som det oaktadt skulle anse nödigt att i sitt hem äga tillgång till publikationen, afskräckande, finner utskottet den föreliggande framställningen icke kunna anses afse ett behof, som bör med uppoffrande af statsmedel tillfredsställas. Vid sådant förhållande och då en utgift för ifrågavarande ändamål, hvilken torde till sin natur kunna jämföras med kostnaderna för Riksdagens tryck, icke synes stå i öfverensstämmelse med den önskan att nedbringa dessa kostnader, som under de senare åren gjort sig gällande och tid efter annan funnit ett uttryck i särskilda af Riksdagens revisorer uti detta afseende gjorda framställningar, har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till motionen.

Utskottet hemställer alltså,

a) att herr Hagbergs förenämnda motion icke må af Riksdagen bifallas; samt

b) att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må för år 1912 fastställas till oförändradt belopp, dock att i anslaget må få göras den jämkning, som för jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan blifva erforderlig.

Öfriga ordinarie anslag.

12:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon förändring.

Öfriga ordinarie anslag.

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under andra hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit särskildt omförmälda, må för år 1912 fastställas till samma belopp som uti innevarande års riksstat.

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof, hänförliga till andra hufvudtiteln, gjorde framställningar får utskottet afgifva följande yttranden och förslag.

Justitiedepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

13:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under hänvisning till hvad i afseende därå blifvit af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementensärenden den 13 januari 1911 (sid. 111—116) anfördt, får utskottet hemställa,

*Provisorisk
löneroglering
för departe-
mentet.
[12.]*

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till provisorisk löneroglering för befattningshafvare i justitiedepartementet, i enlighet med de af departementschefen tillstyrkta grunder och på de af honom förordade villkor, å extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 5,195 kronor, hvaraf högst 100 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

Andre ledamot
å justitie-
departementets
afdelning för
lagärenden.

[13.]

14:o) Med tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 13 af denna hufvudtitel gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för aflönande af en andre ledamot å justitiedepartementets afdelning för lagärenden å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 8,000 kronor, hvaraf 2,500 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Extra före-
dragande inom
justitiedeparte-
mentet.

[14.]

15:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till arfvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet å extra stat för år 1912 bevilja ett belopp af 3,000 kronor.

Straffregistret.

[15.]

16:o) Under tillstyrkande af bifall till Kungl. Maj:ts uti punkt 15 af denna hufvudtitel gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad som skett under de senare åren, för bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. inom justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisa 5,000 kronor.

Lagberedningen.

Lagbered-
ningen.

[16.]

17:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts uti punkt 16 af hufvudtiteln därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad under åren 1903—1911 ägt rum, för fortsatt uppehållande af lagberedningens verksamhet å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 50,000 kronor.

Förberedande utredning angående en rättegångsreform.

18:o) Uti punkt 17 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform å extra stat för år 1912 bevilja 40,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad under samma år må för ändamålet blifva erforderligt.

*Förberedande
utredning
angående en
rättegångs-
reform.
[17.]*

I fråga om utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till hvad statsrådsprotokollet sid. 118—127 därom innehåller.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom Andra kammaren af herr *C. Lindhagen* väckt motion (nr 258), däri föreslagits, att Riksdagen vid beviljande af det äskade anslaget till en förberedande utredning om grundprinciperna för en rättegångsreform måtte göra uttalanden i de uti motionen angifna riktningar om att dels rättegångsväsendet blir enkelt, lättfattligt och billigt, dels domaremakten och åklagareväsendet byggas på folklig grund med tillbörligt inflytande för den stora allmänheten på utseende af sina domare och dels nydaningar planläggas med iakttagen hänsyn till önskvärdheten af öfverensstämmelse mellan de skandinaviska länderna.

*Herr Lind-
hagens motion.*

Beträffande de skäl, som motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Redan länge har såsom ett allmänt känt behof frågan om en genomgripande ombildning af vårt rättegångsväsen stått på dagordningen, och särskilda förberedande åtgärder i sådan riktning hafva tid efter annan vidtagits utan att leda till frågans lösning. Ehuru därunder företagits vissa partiella ändringar i rättegångsbalken, har dock, i mån af den stigande utvecklingen inom samhällslifvets olika områden, behovet af en fullständig processreform för vinnande af ökad säkerhet och snabbhet i rättskipningen gjort sig alltmer gällande. Redan tidigare, eller år 1909 i anledning af Kungl. Maj:ts förslag till Riksdagen att för nämnda ändamål bevilja medel till en särskild processkommission, har Riksdagen varit i tillfälle att uttala denna mening. Riksdagen kunde emellertid icke då ansluta sig till berörda förslag, enär frågan syntes möjligen kunna lämpligare anföras åt lagberedningen, hvarigenom, bland annat, kunde undvikas olägenheten af att samtidigt undandraga lagskipningen

*Utskottets
yttrande.*

och statsförvaltningen ett alltför stort antal af de bästa arbetskrafterna, på samma gång som kostnaderna för arbetets utförande syntes kunna nedbringas.

Då det emellertid numera visat sig omöjligt att uppdraga arbetet åt denna beredning, har utskottet med hänsyn till vikten af att en dylik processreform inom den närmaste framtiden kommer till stånd äfvensom i betraktande af de obestriddiga fördelar, som innefattas i Kungl. Maj:ts nuvarande förslag, ansett sig böra tillstyrka detsamma. Sålunda har utskottet i likhet med departementschefen funnit synnerligen beaktansvärdt, att genom arbetets förberedande anordnande på sätt som nu föreslagits grundprinciperna för den betydelsefulla reformen kunna blifva föremål för allmän granskning, innan arbetet å det slutliga förslaget börjar, hvartill kommer, att mot den nu föreslagna anordningen, som ju med afseende å arbetets mål kunnat göras mindre vidlyftig än den förut ifrågasatta processkommissionen, icke kunna resas samma betänkligheter uti ofvanberörda hänseende som mot denna.

Att, såsom motionären föreslagit, vid beviljandet af det äskade anslaget foga särskilda uttalanden med afseende å arbetets utförande i de af honom angifna riktningar har utskottet, utan att ingå i pröfning af det mer eller mindre lämpliga uti arbetets bedrivande i enlighet med motionärens mening, icke ansett tillrädligt, då det, öfver hufvud taget, torde vara vanskligt att i fråga om ett uppdrag af så grannlaga natur som det ifrågavarande angifva *några* synpunkter för dess utförande. Utskottet ansluter sig sålunda till departementschefens uppfattning om nödvändigheten däraf att icke binda uppdraget vid vissa bestämda förutsättningar, så mycket mer som det torde kunna antagas, att de, som få sig arbetet anförtrodt, icke skola underlåta att vid dess förehafvande taga under öfvervägande såväl de af motionären angifna som andra med frågan förbundna synpunkter.

Utskottet hemställer alltså,

- a) att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, till bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform å extra stat för år 1912 bevilja 40,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att däraf under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad under samma år må för ändamålet blifva erforderligt; samt
- b) att herr Lindhagens ofvannämnda motion må anses, genom hvad här ofvan anförts, besvarad.

Extra division i Svea hofrätt.

19:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 18 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 32,900 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

*Extra division
i Svea hofrätt.
[18.]*

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 128 i statsrådsprotokollet.

Ehuru genom den extra divisionens hittillsvarande verksamhet för nedbringande af balansen af ofvannämnda mål balansens stegring hämmats, torde emellertid af utredningen i ärendet framgå, att den extra divisionen fortfarande måste vara i verksamhet, om balansen å ifrågavarande mål skall kunna nedbringas till den balans, som af löne-regleringskommittén ansetts vara den normala, eller omkring 500 mål.

Utskottet har därför icke något att erinra mot förevarande framställning och hemställer alltså,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål å extra stat för år 1912 anvisa 32,900 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 1 september till årets slut.

Extra division i hofrätten öfver Skåne och Blekinge.

*Extra division
i hofrätten
öfver Skåne
och Blekinge.
[19.]*

20:o) Under punkt 19 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter med en extra division för behandling af vädjade mål och till hofrätten instämnda tvistemål under ett år från och med den 10 september 1911, å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 31,650 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 10 september till årets slut.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till hvad statsrådsprotokollet sid. 129—132 därom innehåller.

*Utskottets
yttrande.*

Af den i ärendet förebragta utredning framgår, att balansen å vädjade och till hofrätten instämnda tvistemål för närvarande är så stor, att den icke torde kunna under nuvarande förhållanden i önskvärd grad nedbringas. På grund häraf och då Riksdagen under de senare åren ansett nödigt att bevilja medel till en extra division i Svea hofrätt för nedbringande af dess balans å dylika mål, ehuru densamma relativt taget icke varit så stor som den i hofrätten öfver Skåne och Blekinge uppkomna, har utskottet funnit sig böra tillstyrka bifall till framställningen.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må, för beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter med en extra division för behandling af vädjade mål och till hofrätten inställda tvistemål under ett år från och med den 10 september 1911, å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 31,650 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna hvad af detta belopp belöper å tiden från och med den 10 september till årets slut.

Krigshofrätten.

21:o) På grund af Kungl. Maj:ts i punkt 20 af andra hufvudtiteln *Krigshofrätten.* därom gjorda framställning och under återopande af hvad i statsråds- [20.] protokollet (sid. 132—133) blifvit i ärendet anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1912 anvisa

a) till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militära ledamöter ett belopp af 3,250 kronor, samt

b) för beredande af tillfällig löneförbättring åt krigshofrättens vaktmästare ett belopp af 300 kronor, hvilket skall anses utgöra tjänstgöringspenningar.

Resestipendier åt domare.

22:o) I öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 21 af *Resestipendier* andra hufvudtiteln i ämnet gjorda framställning (sid. 133) hemställer *åt domare.* utskottet, [21.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, till resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet, å extra stat för år 1912 anvisa 6,000 kronor.

Understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv».

23:o) Kungl. Maj:t har under punkt 22 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1912 anvisa *Understöd för* 3,000 kronor. *fortsatt ut-* [22.] *gifvande af* *»Nytt Juri-* *diskt Arkiv».*

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 133—135 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som förutsätter, att efter beviljande af statsbidrag till ifrågavarande tidskrift den nuvarande prenumerationsafgiften å densamma icke må höjas, hemställer,

att till understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt Juridiskt Arkiv. Afd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» å extra stat för år 1912 anvisas 3,000 kronor.

Ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg.

Ny hägnad vid
straffängelset i
Kristianstad
och nya fång-
gårdar vid
straffängelset i
Vänersborg.

[23.]

24:o) Under punkt 23 af denua hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen *dels* medgifva, att det belopp å 4,921 kronor 35 öre, som icke uttagits af det i 1904 års riksstat upptagna extra anslag för uppförande af nya fånggårdar vid länsfängelserna i Linköping och Karlskrona, må användas till uppförande af ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg, *dels och* därutöfver för samma ändamål å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 15,400 kronor.

Angående utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 135—138.

Då Riksdagen vid flera föregående tillfällen — 1899, 1900, 1903 och 1904 — beviljat extra anslag för ändamål af ifrågavarande beskaffenhet samt utskottet icke funnit något att erinra mot det af Kungl. Maj:t nu framlagda förslag, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) medgifva, att det belopp å 4,921 kronor 35 öre, som icke uttagits af det i 1904 års riksstat upptagna extra anslag för uppförande af nya fånggårdar vid länsfängelserna i Linköping och Karlskrona, må användas till uppförande af ny hägnad vid straffängelset

i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg, samt

b) därutöfver för samma ändamål å extra stat för år 1912 anvisa 15,400 kronor.

Statens uppfostringsanstalt å Bona.

25:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 24 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1912 bevilja *dels* till afföningar åt tjänstemän vid anstalten högst 26,175 kronor, *dels ock* till kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m. ett förslagsanslag af 45,400 kronor.

Statens uppfostringsanstalt å Bona.
[24.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till hvad statsrådsprotokollet sid. 138—155 därom innehåller.

Vid behandlingen af detta ärende har utskottet tagit del af en utaf öfverdirektören Viktor Almqvist och läradshöfdingen Jacob Linders den 6 februari 1911 till Kungl. Maj:t afgifven berättelse öfver en af dem på grund af Kungl. Maj:ts uppdrag den 28, 29 och 30 januari 1911 verkställd inspektion af ifrågavarande anstalt.

Förra året förelade Kungl. Maj:t Riksdagen ett förslag till löne-reglering för anstalten, enligt hvilket anslaget till »afföningar åt tjänstemän och betjante» därstädes skulle komma att utgå med högre belopp än dittills.

Utskottets yttrande.

Förslaget vann emellertid icke Riksdagens bifall. Riksdagen ansåg nämligen, att, då den ifrågasatta utsträckning i användningen af tvångsuppfostran för minderåriga förbrytare, hvarom 1909 års Riksdag uti skrifvelse till Kungl. Maj:t begärt utredning, säkerligen komme att medföra förändring i anstaltens nuvarande organisation och verksamhet, om hvars stadga för öfrigt sagnades tillräcklig erfarenhet, skäl till en så betydande åtgärd som den då föreslagna löne-regleringen icke förefunnes, i synnerhet som enligt Riksdagens uppfattning vissa missförhållanden, som synbarligen förelagat med afseende å skötseln och handhafvandet af de ekonomiska förhållandena vid anstalten, icke skulle blifva afhjälpta genom den ifrågasatta omregleringen af densamma.

Då, såsom af förenämnda statsrådsprotokoll inhämtas, den af Riksdagen begärda utredningen ännu icke blifvit afslutad och ovisst är, när denna fråga kommer att blifva slutligen afgjord, och då anstaltens ekonomiska ställning numera blifvit sådan, att missförhållanden af ofvan antydda art icke torde för framtiden vara att befara, har utskottet ansett, att med en lönereglering för anstalten icke längre bör anstå, helst anstaltens personal, som visserligen, enligt utskottets mening, icke kan likställas med fångvårdens, genom det nu föreliggande förslaget, mot hvars stat utskottet icke haft något att erinra, skulle kunna beredas en mot personalens ansvarsfulla ställning bättre svarande och jämväl i öfrigt förmånligare aflöning än för närvarande, utan att någon förhöjning behöfver äga rum i det hittillsvarande anslaget till »aflöningar åt tjänstemän och betjänte» vid anstalten.

Visserligen hafva vid ofvanberörda inspektion, ehuru enligt densamma anstalten i stort sedt väl fyllt sitt ändamål, vissa anmärkningar blifvit framställda i fråga om ordningen därstädes och andra förhållanden vid anstalten, af hvilka anmärkningar framgår, att ännu mycket blifvit vid skötseln af anstalten eftersatt och att fortfarande därstädes råda vissa missförhållanden, som påkalla omedelbar rättelse, men utskottet har dock, då det torde kunna förutsättas, att dessa missförhållanden varda så fort ske kan afhjälpta, ansett, att desamma icke böra utgöra hinder för ett bifall till den nu föreslagna löneregleringen.

Emot hvad Kungl. Maj:t föreslagit beträffande anslaget till »kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m.», har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

På grund af hvad sålunda förekommit, får utskottet hemställa,

- att Riksdagen må å extra stat för år 1912 bevilja
- a) till aflöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona högst 26,175 kronor, samt
 - b) till kost och beklädnad åt de vid anstalten intagna elever m. m. ett förslagsanslag af 45,400 kronor.

Uppfostran åt minderåriga kvinnliga förbrytare.

26:o) Med anledning af Kungl. Maj:t i punkt 25 af andra hufvudtiteln därom gjorda framställning får utskottet, under hänvisning till sid. 155 och 156 i statsrådsprotokollet hemställa,

*Uppfostran åt
minderåriga
kvinnliga
förbrytare.
[25.]*

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för beredande af uppfostran åt minderåriga förbrytare af kvinnligt kön, hvilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, å extra stat för år 1912 anvisa

a) såsom ersättning för hyra, ved, inventarier m. m. samt såsom bidrag till aflöning åt föreståndarinnor och biträden vid sådan anstalt ett belopp af 6,500 kronor, samt

b) till godtgörande af de vid anstalten mottagna elevers bespisning, beklädnad, undervisning, läkar- och sjukvård m. m. äfvensom till utrustning vid elevs utskrifning ett förslagsanslag af 6,000 kronor.

Extra lönetillägg.

27:o) Kungl. Maj:t har under punkt 26 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för beredande, i enlighet med grunder, som angifvits i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1911, af extra lönetillägg för år 1911 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 13,000 kronor.

*Extra löne-
tillägg.
[26.]*

Till återopade statsrådsprotokollet har statsrådet och chefen för finansdepartementet anfört följande:

»Sedan Eders Kungl. Maj:t i den till 1910 års Riksdag aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof äskat beviljande af extra lönetillägg för samma år åt vissa statens tjänstemän och betjante, anmälde Riksdagen i skrifvelse den 9 april samma år, att, i enlighet med

hvad Eders Kungl. Maj:t under andra, tredje, fjärde, femte, sjätte, sjunde, åttonde och nionde hufvudtitlarna föreslagit i fråga om beviljande af anslag för beredande af extra lönetillägg för år 1910 åt en del tjänstemän och betjante inom de olika departementen jämte därtill hörande ämbetsverk, kårer och stater, Riksdagen under nedannämnda hufvudtitlar på extra stat för år 1911 anvisat särskilda förslagsanslag att enligt vissa angifna grunder utgå med följande belopp, nämligen:

under andra hufvudtiteln till	kronor	25,000: —
„ tredje	„ „	„	9,000: —
„ fjärde	„ „	„	4,775: —
„ femte	„ „	„	10,000: —
„ sjätte	„ „	„	90,000: —
„ sjunde	„ „	„	60,000: —
„ åttonde	„ „	„	20,000: —
„ nionde	„ „	„	15,000: —
eller sålunda tillsammans till kronor			233,775: —.

Angående extra lönetillägget för år 1910 åt en del tjänstemän och betjante utfärdades den 22 april 1910 nådig kungörelse.

I det jag nu går att anmäla frågan om extra lönetillägg för innevarande år, tillåter jag mig till en början erinra därom, att en del af de ämbetsverk, kårer och stater, som år 1910 kommit i åtnjutande af extra lönetillägg, genom samma års riksdagsbeslut fått sina löneförhållanden ny- eller omreglerade för tiden från och med år 1911, hvarjämte Riksdagen å extra stat för år 1911 beviljat anslag till provisorisk löneroglering för befattningshafvare inom andra af berörda ämbetsverk. I afseende å de ämbetsverk, kårer och stater, som genom nästlidet års riksdagsbeslut fått sina löneförhållanden ny- eller omreglerade, må nämnas fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten, statens landtbruksingenjörer, extra landtbruksingenjörer och landtbruksstipendiater samt tullverket. Den provisoriska lönerogleringen omfattar befattningshafvare inom statsdepartementen, nationalmuseum, patent- och registreringsverket samt kommerskollegium. I fråga om sistberörda ämbetsverk kommer anslag till extra lönetillägg för innevarande år att erfordras allenast för det fåtal befattningshafvare, som icke äga komma i åtnjutande af den provisoriska lönerogleringen.

Beträffande åtskilliga verk och myndigheter torde förslag till löneroglering kunna redan i dag eller i allt fall inom så nära

framtid underställas Eders Kungl. Maj:ts pröfning, att framställningar därutinnan kunna vid nu instundande riksmöte föreläggas Riksdagen. Så är förhållandet med nedre justitierevisionen, styrelsen för postsparbanken, lektorerna vid tekniska högskolan och Chalmers tekniska läroanstalt, farmaceutiska institutet, medicinalstyrelsen samt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Därjämte torde i dag komma att göras hemställan därom, att Eders Kungl. Maj:t ville hos innevarande års Riksdag göra framställning om anvisande å extra stat för år 1912 af anslag till provisorisk löneroglering för dels de verk och myndigheter, som redan för år 1911 kommit i åtnjutande af dylik reglering, dels ock tekniska skolan i Stockholm, gymnastiska centralinstitutet, öfverintendentsämbetet samt statistiska centralbyrån.

För de verk och myndigheter, som först med ingången af år 1912 blifva föremål för omreglering eller provisorisk löneroglering, erfordras likväl på 1912 års stat anslag till extra lönetillägg för år 1911.

Ehuru antalet af de befattningshafvare, som år 1911 böra komma i åtnjutande af extra lönetillägg, är väsentligt lägre än motsvarande antal år 1910, återstår ännu en ganska stor mängd ämbetsverk och kårer vid de äldre lönestaterna. De förhållanden, som föranledde beviljande af extra lönetillägg för år 1910, göra sig beträffande dessa verk och kårer innevarande år gällande i fullt samma grad som år 1910.

Med afseende å hvad jag sålunda anfört, torde erforderliga anslag för beredande af extra lönetillägg äfven för år 1911 böra af Riksdagen äskas.

Till förekommande af hvarje missförstånd tillåter jag mig erinna därom, att Riksdagen beviljat medel för beredande af tillfällig löneförbättring åt kronofogdar, häradsskrifvare och länsmän, hvadan dessa tjänstemän gifvetvis icke böra därutöfver komma i åtnjutande af extra lönetillägg.

De af 1910 års Riksdag till ifrågavarande ändamål anvisade anslag uppfördes såsom förslagsanslag å extra stat under vederbörande hufvudtitlar i 1911 års riksstat. På enahanda sätt torde de för de extra lönetilläggen för år 1911 erforderliga anslagen böra uppföras i riksstaten för år 1912, därvid förutsattes, att Eders Kungl. Maj:t, om anslagen beviljas, anbefaller statskontoret att under år 1911 utbetala belopen.

De anslag, som af 1910 års Riksdag för ifrågavarande ändamål beviljades, kunna, enligt hvad mig blifvit i fråga om andra hufvudtitlar än den sjunde från vederbörande departement meddeladt, samtliga med

undantag af åttonde hufvudtiteln, på grund af verkställda lönereregleringar eller eljest med ledning af kända förhållanden, mer eller mindre sänkas.

Denna sänkning föranledes till afsevärd del af det beviljade anslaget till provisorisk lönerereglering vid statsdepartementen. Sålunda kan anslaget å tredje hufvudtiteln, som afsåg lönetillägg allenast för tjänst innehafvare inom utrikesdepartementet, alldeles utgå.

Hvad angår anslaget under andra hufvudtiteln, 25,000 kronor, har, med anledning bland annat af omreglering af löneförhållandena vid fångvårdsstyrelsen och fångvårdsstaten, detta anslag ansetts kunna sänkas till 13,000 kronor. Jämväl anslagen under fjärde, femte, sjätte, sjunde och nionde hufvudtitlarna, hvilka anslag i 1911 års riksstat uppförts med resp. 4,775 kronor, 10,000 kronor, 90,000 kronor, 60,000 kronor och 15,000 kronor, torde alla på grund af verkställda, slutliga eller provisoriska lönereregleringar kunna minskas, det å fjärde hufvudtiteln från 4,775 kronor till 398 kronor, det å femte hufvudtiteln från 10,000 kronor till 8,600 kronor, det å sjätte hufvudtiteln från 90,000 kronor till 70,000 kronor, det å sjunde hufvudtiteln, hufvudsakligen till följd af lönerereglering för generaltullstyrelsen samt provisorisk lönerereglering för kommerskollegium och patent- och registreringsverket, från 60,000 kronor till 16,000 kronor, samt det å nionde hufvudtiteln från 15,000 kronor till 5,000 kronor.

Förhållandena å åttonde hufvudtiteln påkalla ej någon ändring i det där nu uppförda anslaget 20,000 kronor.

De erforderliga anslagen hafva således nu beräknats till följande belopp:

Under andra hufvudtiteln, till.....	kronor	13,000:—
» fjärde » »	»	398:—
» femte » »	»	8,600:—
» sjätte » »	»	70,000:—
» sjunde » »	»	16,000:—
» åttonde » »	»	20,000:—
» nionde » »	»	5,000:—

eller sålunda tillsammans till kronor 132,998:—

De grunder, efter hvilka de extra lönetilläggen för år 1911 borde utgå, skulle, i likhet med grunderna för 1910 års extra lönetillägg, blifva följande:

1:o) Extra lönetillägg utgår, där ej sådant fall är för handen, som under 2:o) sägs, till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till hufvudstaden, med 15 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall med högre belopp än 700 kronor, och

till tjänsteman, hvilkens tjänstgöring är förlagd till annan ort, med 12 procent å kontant aflöning, dock icke i något fall till högre belopp än 500 kronor, samt,

i hvad angår betjante, med 25 procent å kontant aflöning, om tjänstgöringen är förlagd till hufvudstaden, men eljest med 20 procent å sådan aflöning.

2:o) Ingår i aflöningen bostads- eller boställsförmån in natura, skall det enligt nästföregående moment beräknade lönetillägget minskas med ett belopp, motsvarande 10 procent af de kontanta aflöningsförmåner, hvarå tillägget beräknats.

3:o) Från åtnjutande af extra lönetillägg undantagas, förutom häradshöfdingarna och de tjänstemän, åt hvilka beredts tillfällig löneförbättring för år 1911,

a) de tjänstemän, hvilkas aflöningsförmåner af statstjänst för innevarande år uppgå till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänstgöring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolande, ifall nämnda aflöningsförmåner öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp, än som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda aflöningsförmånens belopp, å andra sidan,

b) de tjänstemän, hvilkas inkomst af arbete, det extra lönetillägget oberäknadt, under år 1910 af vederbörande taxeringsmyndigheter uppskattas till högre belopp än 7,700 kronor eller, om deras tjänstgöring är förlagd till annan ort än Stockholm, 7,500 kronor; skolande, ifall nämnda inkomster öfverstiga 7,000 kronor, det extra lönetillägget i intet fall utgå med högre belopp, än som svarar mot skillnaden mellan 7,700 kronor, eller, om tjänstemannen har sin tjänstgöring förlagd till landsorten, 7,500 kronor, å ena, samt förenämnda inkomsters belopp, å andra sidan,

c) de tjänstinnehafvare, hvilkas aflöningsförmåner vid 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909 eller 1910 årens riksdagar ny- eller omreglerats efter andra grunder än dem, som följts vid de äldre staternas fastställande.

4:o) Extra lönetillägg må allenast tilläggas tjänstemän och betjante,

hvilkas aflöning blifvit af Konung och Riksdag till siffran bestämd eller eljest utgår efter af Riksdagen pröfvade grunder.

5:o) Extra lönetillägg beräknas endast å aflöningsförmåner, hvilka utgå af statsmedel. Där aflöning bestrides dels af statsmedel, dels ock af andra medel, beräknas extra lönetillägg endast å den del däraf, som utgår af statsmedel, dock att åt lärare och tjänstemän vid universiteten extra lönetillägg må beräknas å hela det belopp, hvartill aflöningen blifvit, på sätt i nästföregående moment sägs, bestämd att minst uppgå, utan afseende därå att till bestridande af universitetens utgifter användas jämväl andra medel än statsmedel.

6:o) Extra lönetillägg beräknas å följande slag af aflöningsförmåner:

lön;

tjänstgöringspenningar;

kontant bostads- och inkvarteringsersättning;

arfvode;

med lön likställdt lönetillägg; samt

dagaflöning vid flottan.

7:o) Extra lönetillägg till den, som af statens medel åtnjuter lön eller arfvode för två eller flera befattningar, utgår endast för en af dessa, nämligen för den, som medför högsta aflöningen, eller, därest denna på mer än ett ställe är lika, för den af dem, till hvilken han först blifvit befordrad; samt

8:o) Extra lönetillägget anses tillhöra lönen.»

Då utskottet anser, att extra lönetillägg bör, i likhet med hvad för åren 1908, 1909 och 1910 ägt rum, jämväl för innevarande år beredas vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för beredande, i enlighet med grunder, som angifvits i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1911, af extra lönetillägg för år 1912 åt vissa tjänstemän och betjante i ämbetsverk under justitiedepartementet å extra stat för år 1912 anvisa ett förslagsanslag af 13,000 kronor.

Jordregistret.

28:o) Under punkt 27 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att af det för inrättande af ett jordregister beviljade reservationsanslag å 750,000 kronor å extra stat för år 1912 anvisa 150,000 kronor.

Jordregistret.
[27.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 156—159 i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 13 januari 1911.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer sålunda,

att Riksdagen må af det för inrättande af ett jordregister beviljade reservationsanslag å 750,000 kronor å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 150,000 kronor.

Ersättning åt häradsskrifvarna för röstlängders upprättande.

29:o) I punkt 28 af hufvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för beredande åt häradsskrifvarna af ersättning, enligt af departementschefen i 1910 års statsverksproposition angifna grunder, för röstlängders upprättande under år 1912 å extra stat för samma år bevilja ett förslagsanslag af 50,000 kronor.

Ersättning åt häradsskrifvarna för röstlängders upprättande.
[28.]

Till utredningen i detta ärende, hvilken förekommer å sidan 159 i statsrådsprotokollet, tillåter sig utskottet hänvisa.

Utskottet, som icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har i detta sammanhang velat erinra om att vid en blifvande lönereglering för häradsskrifvarne torde böra tillses, huruvida icke de under de senare åren blifvit befriade från andra göromål.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för beredande åt häradsskrifvarne af ersättning, enligt de af departementschefen i 1910 års statsverksproposition angifna grunder, för röstlängders upprättande under år 1912 å extra stat för samma år bevilja ett förslagsanslag af 50,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Ersättning för
af statskontoret
gjorda förskott.

[29.]

30:o) Af statsrådsprotokollet inhämtas, att af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, som tillhörde andra hufvudtiteln och borde till ersättande hos Riksdagen anmälas, enligt uppgift från statskontoret vore: under tiden från och med den 1 november 1909 till den 1 november 1910 utbetalda kostnader för biträde inom justitiedepartementet vid behandling af förslag till ny lag om aktiebolag m. m. (kungl. bref den 31 december 1908)...	kronor	925: —
för kommittén för utarbetande af förslag till ny lagstiftning angående jordägares rätt öfver vattnet å hans grund m. m. (kungl. bref den 13 januari 1906, den 18 september 1909 och den 14 maj 1910)	,,	6,588: 04
för kommittén för utarbetande af förslag till ny lagstiftning angående jords torrläggning och därmed sammanhängande ämnen (kungl. bref den 13 juli 1906, den 12 juli 1907, den 27 november 1908, den 18 september och den 8 oktober 1909 samt den 14 och den 27 maj 1910).....	,,	14,188: 49
för kommittén för revision af skiftesstadgan och därmed sammanhörande författningar (kungl. bref den 5 oktober 1906, den 5 juni och den 23 december 1909 samt den 11 och den 18 februari, den 18 juni och den 8 juli 1910)	,,	17,788: 72
för kommittén för revision af gällande konkurslagstiftning (kungl. bref den 21 juni 1907, den 29 januari, den 26 maj och den 3 december 1909 samt den 21 och den 28 januari, den 11 februari, den 4 mars, den 10 juni, den 19 augusti äfvensom den 12 och den 23 september 1910)	,,	28,575: 88
för kommittén för revisionen af expropriationslagstiftningen m. m. (kungl. bref den 20 mars och den 1 maj 1908, den 10 december 1909		

samt den 10 juni och den 23 september 1910).....	kronor	7,521: 23
för kommitterade för utarbetande af förslag till föreskrifter angående registerföring af fastigheter i stad m. m. (kungl. bref den 10 juli och den 16 oktober 1908, den 18 juni 1909 samt den 10 och den 23 juni, den 1 juli och den 12 september 1910).....	,,	8,154: 54
för kommitterade för behandling af frågor rörande statsdepartementens organisation m. m. (kungl. bref den 11 december 1908, den 22 januari och den 29 oktober 1909 samt den 21 januari och den 18 juni 1910).....	,,	22,199: 61
i anledning af professorn J. C. W. Thyren lämnadt uppdrag att verkställa utredning rörande ändringar i strafflagstiftningen och framlägga utkast till förslag angående sådana ändringar (kungl. bref den 19 februari 1909 samt den 21 januari och den 22 april 1910)	,,	4,225: 97
i anledning af revisionssekreteraren friherre B. Leijonhufvud med flera lämnadt uppdrag att biträda inom justitiedepartementet vid behandling af frågan om lagstiftning angående arbetsaftal m. m. (kungl. bref den 12 september 1909 samt den 8 april, den 10 juni, den 1 juli och den 8 september 1910)	,,	7,366: 92
under år 1910 intill den 1 november utbetalda kostnader för sakkunniga, tillkallade att inom justitiedepartementet biträda vid revision af tryckfrihetsförordningen (kungl. bref den 23 december 1909 samt den 21 januari äfvensom den 10 och den 18 juni 1910).....	,,	4,422: 50
intill den 1 november 1910 utbetalda kostnader för kommittén för utarbetande af lagförslag inom obligationsrättens område (kungl. bref den 21 maj och den 31 augusti 1910).....	,,	7,450: —
ersättning till fiskalen O. af Geijerstam för biträde inom justitiedepartementet vid behandling af frågan om revision af krigslagstiftningen (kungl. bref den 30 september 1910).....	,,	350: 81

godtgörelse till häradsbördingen A. Olivecrona för utbetald ersättning till vikarie i domarämbetet under tid, då han jämte andra personer biträdt inom justitiedepartementet vid behandling af fråga rörande ändrade föreskrifter om kontrollen öfver förmyndares förvaltning af omyndigas egendom (kungl. bref den 31 december 1909)	kronor	375: —
ersättning till bankofullmäktigen C. Berg med flera för biträde inom justitiedepartementet vid utarbetande af förslag till föreskrifter om upprättande af röstlängd för val till Riksdagens Andra kammare m. m. (kungl. bref den 3 december 1909)	”	807: 20
till statistiska centralbyrån utbetaldt belopp för bestridande af kostnader för statistik rörande landstingsmannaval och kommunal rösträtt år 1910 (kungl. bref den 4 mars 1910).....	”	4,500: —
intill den 1 november 1910 utbetald ersättning åt aktuarien i Svea hofrätt G. Liliequist för indragna sportler (kungl. bref den 8 april 1910)	”	2,413: 90
intill den 1 november 1910 utbetald tilläggsafföring åt på indragningsstat öfverflyttade kamreraren vid centralfängelset å Nya Varfvet A. W. G. Sundberg jämlikt Kungl. Maj:ts dom den 20 maj 1910 (kungl. bref den 15 juli 1910).....	”	2,426: 52
Summa kronor		140,280: 33.

Angående den närmare redogörelsen för uppkomsten af vissa af ifrågakvarande kostnader hänvisas till sid. 162—164 i statsrådsprotokollet.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande i riksstaten till jämnt tal af kronor har departementschefen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att till täckande af dessa utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter å extra stat för år 1912 anvisa, i jämnt krontal, 140,281 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till täckande af ofvan omförmälda, utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter å extra stat för år 1912 anvisa 140,281 kronor.

Kostnader för en arbetsdomstol.

31:o) Under punkt 30 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afvaktan å Kungl. Maj:ts proposition om anslag till bestridande af kostnaderna för en arbetsdomstol under år 1912, å extra stat för samma år för detta ändamål beräkna ett belopp af 73,000 kronor.

*Kostnader för
en arbets-
domstol.*
[30.]

En sådan kungl. proposition har numera till Riksdagen ankommit; och hafva kamrarna för behandling af densamma jämte vissa lagfrågor tillsatt ett särskildt utskott; hvilket utskottet skolat här

anteckna.

Stockholm den 21 februari 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservationer:

Vid punkten 3:o) (angående nedre justitierevisionen):
af herrar *A. G. L. Billing*, grefve *A. F. Wachtmeister*, grefve
C. O. Taube, herrar *O. Björklund*, *O. M. Strömberg*, och *O. Tonning*,
hvilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att Riksdagen måtte med bifall till Kungl. Maj:ts
förslag å den ordinarie staten uppföra 15 revisions-
sekreterare och 5 konstituerade revisionssekreterare
med de af Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsförmåner,
samt att statens slutsumma följaktligen borde upp-
tagas till 279,200 kronor äfvensom att ordinarie anslaget
till nedre justitierevisionen måtte höjas från 161,000
kronor med 133,000 kronor till 294,000 kronor.

af herr *J. Larsson*, som yrkat, att utskottets yttrande och förslag
måtte erhålla följande lydelse:

Nedre justie-
revisionen.

»Under punkt 3 af denna hufvudtitel — — — — —
— — — — — betingad förändring i densamma.

Revisions-
sekreterarna.
(sid. 6 nedtill.)

I sammanhang med frågan om antalet erforderliga revisionssek-
reterarebefattningar vill utskottet först till behandling upptaga den af
herr Löfgren i ofvan omförmälda motion väckta frågan om nya grun-
der för arbetsfördelningen revisionssekreterarna emellan. Att det mera
eller mindre rationella sätt, hvarpå det betydande material, med hvilket
revisionssekreterarna hafva att arbeta, blifver mellan dessa uppdeladt,
måste vara af icke ringa vikt med afseende på arbetets gång, torde
icke kunna förnekas. Ju större till sin omfattning och ju mera olik-
artadt detta arbetsmaterial är, desto angelägnare synes det vara att sörja
för en lämplig arbetsfördelning, som tager hänsyn ej blott till materialets
mängd utan äfven till dettas inre olikartade beskaffenhet. Den gamla
och allt fortfarande följda metoden för arbetsfördelningen mellan revi-
sionssekreterarna har icke heller kunnat helt undgå att taga sådan hän-
syn, i det en viss specialisering iakttages beträffande skiftes mål och

krigsrättsmål samt enligt praxis äfven dispachemål. Men i fråga om den ojämförligt största delen af arbetsmaterialet verkställes fördelningen genom lottning, d. v. s. en rent mekanisk fördelning efter målens antal öfverlämnas åt slumpen utan någon hänsyn till deras olikartade materiella innebörd. Vid en rationell arbetsfördelning torde dock sistnämnda hänsyn böra få i främsta rummet göra sig gällande. Det har därför syns utskottet önskvärdt, att den början till fördelning efter materiella grunder, som ägt rum beträffande skiftes-, krigsrätts- och dispachemål, än vidare fullföljes. Utskottet håller nämligen före, att en dylik specialisering till vissa föredragande för äfven andra s. k. kvalitetssaker, såsom sjörätts-, växel- och handelsmål, vattenrättsmål och mål angående industriellt rättsskydd med flera, skulle till fördel för rättsskipningen kunna genomföras. Äfven med afseende på den stora mängden af öfriga mål torde i väsentlig mån en rationell gruppering kunna ske. Genom en sådan arbetsfördelning synes ej blott en lättnad i arbetets tyngd utan äfven ett säkrare arbetsresultat kunna förväntas. Utskottet finner därför den af motionären väckta frågan vara synnerligen beaktansvärd. Då emellertid uppgörandet af en tillfredsställande metod för arbetsfördelningen torde böra föregås af sakkunnig utredning och ankomma på Kungl. Maj:ts pröfning, har det icke syns utskottet lämpligt att på sätt motionären hemställt uppställa en dylik anordning såsom villkor för den nu ifrågavarande löneregleringen, utan vill utskottet föreslå, att Riksdagen i anledning af herr Löfgrens motion i denna del måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huruvida icke målens fördelning till föredragning mellan nedre justitierevisionens ledamöter må kunna afgöras, icke genom lottning, utan efter materiella grunder, samt i den instruktion för nedre revisionen, som Kungl. Maj:t läser komma att utfärda, meddela de föreskrifter i nämnda hänseende, hvilka Kungl. Maj:t må finna lämpliga. Enär den lättnad i revisionssekreterarnas arbete, som må blifva en följd af nu angifna förändring beträffande arbetsfördelningen, icke lär kunna antagas komma att föranleda minskning i behofvet af revisionssekreterare, har i fråga om detta behof utskottet ansett sig böra utgå från nuvarande förhållanden i detta afseende.

Beträffande därefter frågan om — — — — —

— — — — — särskild bestämmelse härom.

Kansliets organisation torde i första hand blifva beroende på, om man vill inrätta registratorskontoret i den af herr Löfgren uti förenämnda motion angifna riktningen eller icke. Motionären har i denna del an- *Kansliet.*
(sid. 8 midten.)

slutit sig till det förslag, som innefattas uti ett till nedre justitierevisions protokoll den 21 september 1910 afgifvet särskildt yttrande, hvarom sju revisionssekreterare förenat sig och hvare ytterligare fyra revisionssekreterare i hufvudsak instämt. Detta förslag afser, såsom äfven af departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, att den förberedande behandlingen af inkommande besvärsmål och ansökningsärenden, de s. k. veckomålen, skulle förläggas till registratorskontoret och där handhafvas af en särskildt för detta ändamål anställd registrator, samt att bestyret med expedierandet af Kungl. Maj:ts domar och utslag likaledes skulle ombesörjas å registratorskontoret. Under dessa förutsättningar skulle personalbehovet å kansliet kunna begränsas till 3 protokollssekreterare och 2 skrifbiträden, hvaremot å registratorskontoret, som komme att bestå af tre afdelningar — en för inkommande revisionsaker, en för inkommande besvärsmål och ansökningsärenden och en för afgjorda mål — borde finnas anställda 3 registratorer och 2 kanslister, en för vardera af de två förstnämnda afdelningarna.

Den första fråga, som här framställer sig till besvarande, torde vara den, huruvida den förberedande behandlingen af de s. k. veckomålen må anses kunna med trygghet uppdragas åt en tjänsteman i registrators ställning att af denne handhafvas under eget ansvar. Häröu synas meningarna vara delade. Af den föreliggande utredningen torde emellertid framgå, att de åtgärder, hvarom här är fråga, och hvilka afse att bringa inkomna besvärsmål och ansökningsärenden uti ett i formellt hänseende komplett skick, af vederbörande tjänsteman kräfvat, jämte vanlig juridisk utbildning, framför allt rutin, punktlighet och ordentlighet. Utskottet underskattar ingalunda den vikt, som måste läggas på veckomålen förberedande behandling med insikt och noggrannhet, men delar icke departementschefens uttalade betänkligheter mot att uppdraga denna behandling åt en registrator under dennes eget ansvar, därest till befattningen erhålles en för uppgiften behörigen kvalificerad person. Utskottet förmenar snarare, att under nämnda förutsättning, hvilken synes böra beaktas vid bestämmandet af löneförmånerna för denne registrator, känslan af eget ansvar hos den tjänsteman, åt hvilken arbetsuppgiften anförtros, skall vida mera främja ett säkert och tillfredsställande utförande af uppgiften, än om denna öfverlämnas att väsentligen utföras af en person under annans ansvar, såsom nu torde i hög grad vara och med den af departementschefen föreslagna anordningen för veckomålmottagningen synes än mera komma att blifva fallet. Genom att förlägga den förberedande behandlingen af de s. k. veckomålen till registratorskontoret skulle otvifvelaktigt en mycket afsevärd lättnad i

arbetet beredas revisionssekreterarna till fromma för de mera betydande och maktpåliggande uppgifter, som påhvila dessa ämbetsmän, på samma gång som förmånen af enhetlig och likartad behandling af veckomålen synes kunna vinnas säkrare än på den af departementschefen anvisade vägen att åt en protokollssekreterare gifva till särskild uppgift att biträda vid denna behandling, hvartill kommer att den af motionären föreslagna anordningen skulle medföra stor fördel för allmänheten i det hänseendet, att kommunikationen mellan parterna eller deras ombud och vederbörande tjänsteman blefve underlättad.

Hvad vidare angår det af herr Löfgren framställda förslaget att åt registratorskontoret öfverlåta expedierandet af Kungl. Maj:ts domar och utslag, hvilket bestyr för närvarande hvilat dels på registratorskontoret och dels på kansliet samt är å det senare fördeladt på ett flertal protokollssekreterare, kan utskottet icke finna annat, än att ett samlande af detta på flera händer splittrade arbete och dess förläggande under en persons ansvar till ett kontor, med hvilket den rättssökande allmänheten kan erhålla omedelbar förbindelse, måste ur alla synpunkter erbjuda afsevärda praktiska fördelar framför ett vidhållande af hittills varande förhållanden. De olägenheter, som vidlåda den nuvarande anordningen med expeditionsgöromålens uppdelning på ett stort antal tjänstemän, torde väl kunna minskas genom ett nedbringande af därmed sysselsatta tjänstemäns antal, men skulle helt undvikas genom den af motionären föreslagna organisationsändringen.

Af nu anförda skäl har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att nedre justitierevisionens registratorskontor må omorganiseras och erhålla vidgade uppgifter i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, hvilka i herr Löfgrens motion angifvits; och går utskottet nu att under sådan förutsättning yttra sig i fråga om den personal, som må finnas erforderlig å nedre revisionens kansli. Därvid har utskottet jämväl af andra orsaker funnit en afsevärd nedsättning i kanslipersonal kunna ske, nämligen dels på den grund, att protokollssekreterarnas åligganden komme att i kvantitativt hänseende väsentligen reduceras genom bortfallandet af den enligt gällande instruktion för verket protokollssekreterarna nu åliggande skyldigheten att vid målens beredning till föredragning lämna vederbörande revisionssekreterare det biträde, som påfordras, och dels till följd däraf att arbetet inom kansliet icke torde erfordra juridiskt kvalificerad arbetskraft i den omfattning, som hittills därtill användts. I sistnämnda hänseendet och äfven med afseende fästadt på revisionssekreterarnas behof att kunna utan störningar förfoga, en hvar öfver honom tilldeladt biträde, har det visserligen

synts utskottet kunna ifrågasättas, huruvida icke, med en väsentligare inskränkning af antalet amanuenser, skrifbiträden hade bort anlitas i större utsträckning, så att de olägenheter, hvilka tvifvelsutana komma att visa sig förknippade med den af departementschefen föreslagna anordningen för amanuensernas och skrifbiträdenas indelning till tjänstgöring kunnat undvikas. Men ehuru utskottet sålunda hyser betänkligheter i fråga om lämpligheten af nämnda anordning, har likväl utskottet, som, i öfverensstämmelse med hvad förut anförts, anser den för biträde vid veckomålsmottagningen afsedda protokollssekreterarebefattningen kunna indragas, funnit sig böra i öfrigt biträda Kungl. Maj:ts förslag i denna del och följaktligen afstyrka det i grefve Klingspors m. fl. ofvannämnda motioner framställda förslag i ämnet. Utskottet har alltså funnit kanslipersonalen böra bestå af 4 protokollssekreterare, 12 amanuenser och 12 skrifbiträden. Såsom följd häraf torde ytterligare en af de nuvarande protokollssekreterarna böra uppföras på öfvergångsstat.

Emot den af Kungl. Maj:t — — — — —
 — — — — — amanuenser och skrifbiträden.

Registrators-
kontoret.
(sid. 10.)

Utskottet, som enligt hvad ofvan anförts, funnit sig böra biträda herr Löfgrens motion i fråga om organisationen af denna afdelning af nedre revisionen, anser sig i följd däraf böra jämväl föreslå, att utöfver den i Kungl. Maj:ts förslag upptagna tjänstemannapersonal å registratorskontoret må anställas ytterligare 1 förste registrator, i lönehänseende likställd med motsvarande i Kungl. Maj:ts förslag uppförda tjänsteman; och har utskottet icke funnit anledning till anmärkning mot de af Kungl. Maj:t för tjänstemännen å registratorskontoret föreslagna aflöningsförmåner, hvadan alltså det i grefve Klingspors m. fl. motioner framlagda förslag, i hvad det i denna del skiljer sig från Kungl. Maj:ts, af utskottet afstyrkes.

Vaktmästarna.

Mot hvad Kungl. Maj:t — — — — —
 — — — — — tillkommande förmån.

Ersättningar
till
amanuenser
m. m.

Det af Kungl. Maj:t upptagna belopp till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare har ej heller gifvit utskottet anledning till annan anmärkning, än att, i öfverensstämmelse med hvad utskottet förut hemställt, från beloppet torde böra uteslutas beräknad ersättning till vikarie för en protokollssekreterare

under dennes semester, hvaremot sådana ersättningar böra tillkomma till vikarier dels för ytterligare en förste registrator under semester 1 ½ månad och dels för ytterligare en kanslist under semester 1 månad. Då emellertid det för tillfälliga skrifbiträden beräknade beloppet torde vara väl högt beräknadt, synes anslagets slutsumma kunna nedsättas till 32,800 kronor.

I fråga om de af Kungl. Maj:t föreslagna föreskrifter rörande bestämd arbetstid för vissa af verkets tjänstemän har utskottet icke funnit annat att erinra, än att för de på ordinarie stat upptagna protokollssekreterarna torde böra stadgas skyldighet att tjänstgöra i medeltal minst sex timmar om dagen, utan bestämmelse om arbetstidens förläggande till tjänsterummet. Hvad beträffar längden af vaktmästarnas dagliga arbetstid, torde föreskrifter därom komma att meddelas i den instruktion för nedre revisionen, som Kungl. Maj:t lär komma att utfärda.

Arbetstiden.

Beträffande chefskapet — — — — —

Chefskapet.

— — — — — funnit sig böra biträda.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa

I. att Riksdagen må, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande proposition och herr Löfgrens förberörda motion, äfvensom med bifall till viss del af, men med afslag i öfrigt å grefve Klingspors och herr Wijks samt herrar af Callerholms och C. Perssons ofvannämnda motioner,

a) godkänna följande ordinarie stat och öfvergångsstat för nedre justitierevisionen, att tillämpas från och med år 1912:

Ordinarie stat.

	K r o n o r					
	Lön eller motsva- rande.	Tjänst- görings- pennin- gar eller motsva- rande.	Arf- vode.	Orts- tillägg.	Summa.	
1 revisionssekreterare	5,000	2,500	—	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
11 revisionssekreterare	55,000	27,500	—	6,600	89,100	
1 konstituerad revisionssekre- terare, arfvode	5,000	2,500	—	—	7,500	
7 konstituerade revisionssekre- terare, arfvoden	35,000	17,500	—	—	52,500	
1 protokollssekreterare	2,600	1,600	—	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
3 protokollssekreterare	7,800	4,800	—	900	13,500	
1 förste registrator	3,600	1,800	—	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 förste registrator	3,600	1,800	—	400	5,800	
1 registrator	2,600	1,600	—	300	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor, efter 10 år med ytterligare 500 kronor och efter 15 år med än ytterligare 500 kronor.
1 kanslist	2,200	1,500	—	300	4,000	
1 skrifbiträde	600	450	—	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
11 skrifbiträden	6,600	4,950	—	1,650	13,200	
1 förste vaktmästare	900	450	—	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	—	150	1,200	
3 vaktmästare	2,100	1,050	—	450	3,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
Till arfvoden åt vikarier för be- redande af semester åt revi- sionssekreterarna	—	—	—	—	22,500	
Till arfvoden åt extra revisions- sekreterare	—	—	—	—	5,000	
Till amanuenser, ersättningar för vissa semestervikariat, tillfälliga skrifbiträden samt gratifikationer åt extra ordi- narie tjänstemän och extra ordinarie vaktmästare	—	—	—	—	32,800	
Summa	—	—	—	—	276,300	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, samt bränsle, skull, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.

Öfvergångsstat.

	K r o n o r.			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
1 protokollssekreterare	2,500	1,200	3,700	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
4 protokollssekreterare	10,000	4,800	14,800	
Summa	—	—	18,500	

b) besluta att under den ordinarie staten skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1912 under förutsättning, att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelat föreskrift därom,

dels att de å denna stat upptagna protokollssekreterare skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, tjänstgöra i medeltal minst 6 timmar hvarje söckendag; samt — — — — —

f) höja det ordinarie anslaget till *nedre justitirevisionen* från 161,000 kronor med 133,800 kronor till 294,800 kronor.

II. Att Riksdagen må i anledning af herr Löfgrens förberörda motion i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, huruvida icke målens fördelning till föredragning mellan nedre justitirevisionens ledamöter må kunna afgöras, icke genom lottning, utan efter materiella grunder, samt i den instruktion för nedre revisionen, som Kungl. Maj:t lärer komma att utfärda, meddela de föreskrifter i nämnda hänseende, hvilka Kungl. Maj:t må finna lämpliga.»

Häri hafva herrar *P. Berg, F. W. Thorsson, P. Olsson, A. Ekman, J. J. Byström* och *N. E. Lindberg* instämt.

Vid *punkten 18:o*) (i fråga om en förberedande utredning angående en rättegångsreform):

Af herr *J. Larsson*, som med instämmande af herr *F. Berg*, *P. Olsson*, *A. Ekman* och *J. J. Byström*, yrkat, att utskottets motivering måtte erhålla följande lydelse:

»Redan länge har — — — — — som mot denna.

Vidkommande herr Lindhagens ofvan nämnda motion lära näppe-
ligen olika meningar råda om önskvärdheten af att rättegångsväsendet
göres enkelt, lättfattligt och billigt samt att det legislativa samarbetet
med de båda andra skandinaviska länderna, där så kan ske, utsträcker
jämväl till processrättens område. Hvad åter angår frågan om domare-
maktens och åklagareväsendets byggande på folklig grund med tillbörligt
inflytande för allmänheten på utseendet af domare, torde denna vara
mera omtvistad. Men såvidt denna fråga i sig innesluter det viktiga
spörsmålet om lekmanneelementets deltagande i rättsskipningen, synes
den vara förtjänt af beaktande. Att, såsom motionären föreslagit, vid
beviljandet af det äskade anslaget foga särskilda uttalanden med afseende
på utredningsarbetets bedrivande i viss angifven riktning har utskottet
likväl icke ansett tillrådligt, då det — — — — — synpunkter.»

Af herrar *F. W. Thorsson* och *N. E. Lindberg*, hvilka ansett, att
utskottet bort hemställa,

att herr C. Lindhagens förevarande motion måtte
af Riksdagen bifallas.

Det skulle här antecknas, att friherre *J. T. Gripenstedt* samt herrar
E. A. G. A. Wiklander, *P. Sörensson*, *K. Starbäck* och *K. V. Rydén* icke
närvarit vid detta ärendes handläggning inom utskottet, äfvensom att
herr *A. Wiklund* icke deltagit i ärendets slutbehandling.

BILAGOR.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1911 års riksstat anslår:		
Anvisning i kontant.		
Kronor.	ö.	
		Justitie-
17,000	—	Departementschefen
47,800	—	Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli
8,000	—	Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifter allmängörande, <i>förslags-</i>
315,900	—	Högsta domstolen
28,400	—	Justitiekanslersexpeditionen
161,000	—	Nedre justitierevisionen. Nuvarande belopp
	—	<i>Ökas med</i>
770,337	—	Svea hofrätt med därunder lydande justitiestat
518,763	—	Göta hofrätt med därunder lydande justitiestat
222,963	—	Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med därunder lydande justitiestat
11,100	—	Krigshofrätten
55,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp
	—	<i>Ökas med</i>
	—	Fångvården:
	—	Fångvårdsstyrelsen
	—	Fångars vård och underhåll:
	—	<i>Bestämt anslag</i>
	—	<i>Förslagsanslag</i>
	—	Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anställda
2,440,950	—	Vård och underhåll af straffångelser och kronohäkten, <i>reservationsanslag</i> ...
84,000	—	Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom
16,200	—	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>
18,000	—	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
165,000	—	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslagsanslag</i>
111,954	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>
4,500	—	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>
2,000	—	Till gäldande af Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i
4,998,867	—	

Litt. A.

riksstatens Andra hufvudtitel.

	Förslag till blifvande riksstat	
	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
departementet.		
.....		17,000 —
.....		47,800 —
<i>anslag</i>		8,000 —
.....		315,900 —
.....		28,400 —
.....	161,000: —	
.....	131,200: —	
.....		292,200 —
.....		770,337 —
.....		518,763 —
.....		222,963 —
.....		11,100 —
.....	55,000: —	
.....	25,000: —	
.....		80,000 —
.....	90,700: —	
.....	836,050: —	
.....	1,375,000: —	2,211,050: —
ämbets- och tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>		99,200: —
.....		40,000: —
nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>		2,440,950 —
.....		84,000 —
.....		16,200 —
.....		18,000 —
.....		165,000 —
.....		111,954 —
.....		4,500 —
Bern, <i>förslagsanslag</i>		2,000 —
		5,155,067 —

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Andra hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Justitiedepartementet.		
Till provisorisk löneroglering för befattninghafvare i justitiedepartementet, <i>förslagsanslag</i>	5,195	—
„ aflönande af en andre ledamot å justitiedepartementets afdelning för lagärenden	8,000	—
„ arfvode åt en extra föredragande inom justitiedepartementet	3,000	—
„ bestridande af de utaf tillämpning af lagen om straffregister föranledda kostnader för amanuenser, renskrifning m. m. inom justitiedepartementet	5,000	—
„ fortsatt uppehållande af lagberedningens verksamhet	50,000	—
„ bestridande af kostnaderna för en förberedande utredning angående en rättegångsreform	40,000	—
„ fortsatt uppehållande under ett år från och med den 1 september 1911 af en extra division i Svea hofrätt	32,900	—
„ beredande af tillfällig förstärkning af hofrättens öfver Skåne och Blekinge arbetskrafter	31,650	—
„ arfvoden åt krigshofrättens ordförande och militära ledamöter	3,250	—
„ beredande af tillfällig löneförbättring åt krigshofrättens vaktmästare	300	—
„ resestipendier åt ordinarie domare eller dem, som vid domstolarna bereda sig för domarkallet	6,000	—
„ understöd för fortsatt utgifvande af »Nytt juridiskt arkiv»	3,000	—
„ uppförande af ny hägnad vid straffängelset i Kristianstad och nya fånggårdar vid straffängelset i Vänersborg	15,400	—
„ aflöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona, högst	26,175	—
„ kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m., <i>förslagsanslag</i>	45,400	—
„ beredande af uppfostran å allmän uppfostringsanstalt åt minderåriga förbrytare af kvinnligt kön, såsom ersättning för hyra, ved, inventarier m. m. samt såsom bidrag till aflöning åt föreståndarinnor och biträden vid sådan anstalt	6,500	—
Transport	281,770	—

	Kronor.	ö.
Till godtgörande af de å allmän uppfostringsanstalt för minder- åriga förbrytare af kvinnligt kön mottagna elevers bespisning, beklädnad, undervisning, läkar- och sjukvård m. m. äfvensom till utrustning vid elevs utskrifning, <i>förslagsanslag</i>	281,770	—
„ inrättande af ett jordregister, <i>reservationsanslag</i>	6,000	—
„ beredande af extra lönetillägg för år 1911 åt vissa tjänstemän och betjante hos justitiedepartementet och underlydande verk, <i>förslagsanslag</i>	150,000	—
„ beredande åt häradsskrifvarna af ersättning för röstlängders upprättande under år 1912, <i>förslagsanslag</i>	13,000	—
„ täckande af utaf statskontoret utbetalda förskott	50,000	—
„ bestridande af kostnaderna för en arbetsdomstol	140,281	—
	*) 73,000	—
Summa	714,051	—

*) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver ett af Riksdagen tillsatt särskildt utskott kommer att afgifva yttrande.